

La Sala Oval del MNAC, epicentre de l'enorme museu i centre de la constel·lació de tots els museus d'art. / CARLES RIBAS

Els clarobscur dels museus

Entre la tradició i la modernitat, aquests equipaments es plantegen el seu futur

José Ángel Montañés

En aquests temps convulsos, els museus no només conserven, exposen i difonen el patrimoni, sinó que s'han obert a activitats que poc o gens tenen a veure amb la seva funció original: desfilades de moda, actes socials o una presentació de batedores són només tres exemples de les darreres activitats que han aconseguit entrar als museus. Tot amb la finalitat de recaptar fons quan les administracions han disminuït les seves aportacions.

Està en crisi el model tradicional de museu? Es tracta només d'un problema econòmic? És la franquícia la solució de tots els problemes? Aquests moments d'incertesa dels equipaments culturals per antonomàsia coincideixen amb la celebració, avui dijous, dels 50 anys de la mort de l'historiador, crític i museòleg Joaquim Folch i Torres (1886-1963), considerat el pare dels museus d'art barcelonins. I també amb l'aprovació, d'aquí unes setmanes, del nou Pla de Museus que impulsa la conse-

lleria de Cultura de Ferran Mascarell.

Catalunya compta amb 113 museus i 405 col·leccions reconegudes i registrades per la Generalitat, i amb un bon nombre més de centres que conserven el patrimoni. Cultura considera que 518 centres són massa i que, sobretot en temps de crisi i de contenció de la despesa, no tots són sostenibles. Per això, el Pla de Museus neix per posar ordre en aquest mapa, en el qual, com en la teoria de Darwin, només sobreviuran els més forts, els que aconsegueixin atreure més públic i més ingressos mit-

jançant l'autofinançament i el patrocini, i els que tinguin més relacions amb altres centres del territori. Dins d'aquest pla, el gener del 2014 entrarà en funcionament la nova Agència Catalana de Patrimoni, en la qual es prioritzaran els museus i monuments de la Generalitat i se'n buscarà, sobretot, la rendibilitat.

Quan ja han passat 50 anys de la seva mort, perviu l'obra de Folch i Torres en l'actualitat? És el Pla de Museus la solució als problemes que tenen avui els museus de Catalunya?

JOAN TEIXIDOR
per C. G.

Un exemple que la cultura també la fan possible persones ben concretes és la mostra *Joan Teixidor: no visqueu més en fragments*, que es pot gaudir al Museu d'Història de Catalunya. Importador de modernitat, pont entre generacions i clau en la represa als quaranta, el poeta del colpidor *El príncep* fou també editor, impenitent viatger, urbanista sense cartera... Exposició imperdible (fins al 24). Si en volen més, avui (16 hores) un seguit d'experts hi dissectionen la seva vida i obra.

COMPRAR I BEURE
Tot producte casolà

per Ana Garbus

La cuina de proximitat i la singularitat dels productes locals, artesans i de temporada són el lema d'Orígens, la Fira Agroalimentària de Productes de Qualitat d'Olot, que promou entre el públic i els professionals de la gastronomia l'ús d'aliments de qualitat. "La gent s'ha conscienciat i es preocupa cada vegada més per la procedència i els mètodes de producció del menjar", explica l'organitzador, Pep Palau.

Aquest any, més de 90 pro-

ductors de Catalunya, les Balears i el País Valencià hi acudiran aquest cap de setmana per vendre i comprar embotits, carns, formatges, dolços, olis... I a partir

d'aquesta segona edició, també vi i cervesa artesana. L'entrada de 5 euros inclou tiquets per degustar exquisideses i assistir a tallers amb reconeguts xefs. "És vital crear plataformes comercials enfocades al petit productor: a més demanda, més reduït serà el preu de l'oferta".

www.firaorigens.cat

Les arrels de la cultura, a Manresa

Luis Hidalgo

Més que música, més que circ, més que dansa i més que teatre. És tot això i molt més, és una veritable celebració de les tradicions populars. És la Fira Mediterrània de Manresa, que des d'avui i fins diumenge desplega en la seva setzena edició un programa d'actes que inclou múltiples manifestacions de tradició popular i espectacles d'arrel. I de què parlem quan parlem de cultura d'arrels? David Ibáñez, director artístic de la fira, respon: "Parlem de qualsevol expressió artística que parteix de les sonoritats i tradicions d'un lloc i que acaba connectant amb el seu públic en molts casos per proximitat". No pensem exclusivament en sonoritats folklòriques, pensem, com indica Ibáñez, "en exemples com Filastine, un projecte d'arrel anglosaxona que incorpora en el seu discurs sonoritats populars d'arreu del món. La música i els espectacles d'arrel són també contemporanis", indica. És evident que aquesta mena d'espectacles viuen uns bons moments, entre d'altres raons "perquè la globalització genera certa sensació de pèrdua i perquè, quan la música diguem-ne pop no té un període creatiu, sempre s'acaba tirant de la música popular en busca d'un nord. La música popular té una tímbrica, una harmonia i un ritme que mai s'esgota". A més, el component social dels especta-

Manta, coreografia de la tunisiana Héli Fattoumi que es podrà veure a la Fira Mediterrània.

cles d'arrel incorpora un missatge que, en molts casos, és demanat per una audiència preocupada per un entorn social en procés de deteriorament. Tot aquest contingut formal i textual s'articula a Manresa al voltant de dos eixos: les arts escèniques i la música. En les primeres, destaquen els espectacles de circ contemporani, "un circ que barreja moltes disciplines, algunes pròpies del circ i d'altres vinculades a altres arts", indica Ibáñez. Entre aquests espectacles destaca Crida Company, que barreja dramàturgia, música en directe i circ renovador. Un altre espectacle destacat en les arts escèniques és *Manta*, coreografia de la tunisiana Héli Fattoumi, una reflexió sobre el paper de la dona i del burca al món àrab. Això per no oblidar *Ma bête noire*, on el francès Thomas Chaussebourg presenta una coreografia de dansa poètica entre un ballarí i un cavall.

Part de la programació de la Fira Mediterrània, que també incorpora un important apartat professional amb trobades i taules rodones, té lloc al carrer, l'espai vinculat històricament a les tradicions i celebracions. Com indica Ibáñez, "el mateix carrer és l'escenari tradicional d'aquesta mena d'espectacles populars. I tampoc podem oblidar la importància del carrer en els darrers moviments populars en diversos països àrabs, ja que és

allà on els artistes actuen com a emissors i receptors", puntualitza. Castells, música i altres activitats ocuparan així els carrers de Manresa, que de passada ofereix una important programació musical, amb noms com Jordi Savall, encarregat d'inaugurar la Fira, Kiko Veneno, Le Parody, Muchachito, Adolfo Osta, La Sènia —amb un espectacle que incorpora veus de tots els Països Catalans—, Franca Masu i Obrint pas, que ja han esgotat les localitats per al seu concert.

Destaca també la presència de

La globalització i la crisi imaginativa potencien la setzena Fira Mediterrània

Sergi Sirvent amb el seu projecte *Catalexi*, on hibrida el jazz amb la música popular. De fet, aquest esperit d'hibridació, de cruïlla de sons i disciplines artístiques, forma part de l'ADN de la fira, que parteix del fet que mirar els espectacles d'arrel amb ulls immòbils que obliden la seva evolució és com limitar-se a mirar una fotografia en sèpia quan existeixen els colors. Els espectacles d'arrel no formen part del passat, són també el futur d'unes societats una mica desorientades. L'exemple, a Manresa aquests quatre dies.

FIRA MEDITERRÀNIA DE MANRESA

Del 7 al 10 de novembre
www.firamediterrania.cat

Per als més petits de tots

Carmen del Val

Aquest cap de setmana, i fins al 24 de novembre, comença al Mercat de les Flors la novena edició del festival El Més Petit de Tots, una mostra d'espectacles i experiències pensades per als més petits, els nens i nenes de menys de cinc anys. Per Francesc Casadesús, director del Mercat, la proposta "està dirigida al públic més important de tots per a una societat".

El Més Petit de Tots s'ofereix en espais reduïts, on tot es veu molt de prop i es viuen intensament propostes en què es barregen la música, el teatre, la dansa,

els audiovisuals i els jocs. En aquesta edició, es presentaran 15 espectacles nacionals i internacionals que es distribuïran en diferents ciutats, a més de Barcelona: Sabadell (Sala Miguel Hernández), Igualada (Teatre l'Aurora), Olot (Teatre Principal), Lleida (Teatre de l'Escorxador), Benicàssim (Teatre Municipal), Sant Cugat (Teatre-Auditori) i Tordera (Teatre Clavé).

La companyia belga Théâtre de La Gimbarde serà l'encarregada d'inaugurar el certamen, amb una estimulante peça titulada *Bach à sabre*, que brinda als més petits l'oportunitat d'entrar en

contacte amb la dansa. El mateix dia es podrà veure *Latung La La diu que el pes petit és el pes més gran de tots*, de David Ymbernon.

El 16 de novembre, el grup danès AabenDans, amb *Again*, ofereix una divertida peça sobre l'alegria de viure. A més, la companyia catalana El Canal oferirà *Concerts per a nadons*, una experiència que permet gaudir de la música compartida amb nadons.

El diumenge 17 una altra companyia catalana, Imaginart, presentarà *Planeta KA*, un espectacle que permetrà als més petits entrar en contacte amb textures diverses, terres irregulars, coves i

Latung La La diu...

espais secrets. Tota una aventura. El seguirà els dies 18, 19, 20 i 21 la companyia andalusa Da Te Danza que amb *Laboratori Mua Mua*

introduirà els infants en el coneixement de la dansa contemporània. Una peça senzilla però molt imaginativa. Tancarà el festival el grup anglès Rachel Davies, que els dies 23 i 24 mostrarà *The light garden*, una experiència campestre i cinematogràfica que animarà els nens a córrer per l'escenari. Casadesús subratlla que el festival posa en pràctica "un nou model de col·laboració en xarxa, entre els teatres compartim despeses i hem aconseguit un veritable treball en conjunt de cara a patrocini, accions de comunicació i relacions amb les institucions". Tot per als més petits de tots.

EL MÉS PETIT DE TOTS

Del 9 al 24 de novembre
Mercat de les Flors
www.mercatflors.cat